

Asia: VN/20785/2023

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi eräiden kansaneläkeindeksiin ja elinkustannusindeksiin sidottujen etuuksien ja rahamäärien indeksitarkistuksista vuosina 2024-2027 ja siihen liittyviksi laeiksi sekä lapsilisälain 7 §:n muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Kirkkohallituksen lausunto perustuu Suomen evankelis-luterilaisen kirkon diakonia- ja kasvatustyön sekä Kirkon diakoniarahaston tietoihin haavoittuvassa asemassa olevien tilanteesta.

Sosiaaliturvan indeksikorotukset auttavat osaltaan ylläpitämään tasa-arvoa yhteiskunnassa. Siltä osin, kun indeksijäädtykset koskevat ainoastaan vähimmäismääriä, ne kohtelevat haavoittuvassa asemassa olevia epäoikeudenmukaisesti. Indeksikorotusten jäädyttäminen ajaa ihmisiä hakemaan toimeentulotukea ja ruoka-apua sekä taloudellista ja muuta apua kirkon diakoniatyöstä.

Vaikka indeksikorotusten jäädyttäminen säästää valtion kustannuksia, se aiheuttaa haavoittuvassa asemassa oleville epävarmuutta, epäoikeudenmukaisuuden tunnetta ja ahdistusta. Sen seurauksena syntyy muita kustannuksia valtiolle, jotka voivat olla suuremmat kuin ajateltu säästö. Tällaiset kustannukset aiheutuvat esimerkiksi mielenterveysongelmista, ylivelkaantumisesta ja toimeentulotukimenoista.

Työttömyysturvalain mukaisen peruspäivärahan lapsikorotuksen indeksitarkistuksen jäädyttäminen lienee turha, jos hallituksen esitys työttömyysturvalain mukaisen lapsikorotuksen poistamisesta toteutuu.

Lapsilisien korottaminen ei helpota kaikkein heikoimmassa asemassa olevia perheitä. Lapsilisä on nk. universaali etuus eli sitä saavat kaikki, hyvätuloisetkin. Toimeentulotukiasiakkaille lapsilisän korottaminen ei tuo lisää tuloja, koska lapsilisät katsotaan toimeentulotukilaskelmassa tuloksi.

Kirkkohallitus näkee riskinä, että erityisesti niiden henkilöiden ja perheiden syrjäytyminen ja mielenterveysongelmat lisääntyvät, joihin kohdistuu samanaikaisesti useita sosiaaliturvan leikkauksia. Näiden riskien toteutuminen aiheuttaa inhimillistä kärsimystä sekä kustannuksia yhteiskunnalle. Ennen lain säätämistä tulisi selvittää eri leikkausten yhteisvaikutukset etenkin kaikkein heikoimmassa asemassa oleviin.

Saloranta Teija
Kirkkohallitus